

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

تخت‌خواب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الگوی شخصیت

نویسنده:

موسسه در راه حق

ناشر چاپی:

موسسه در راه حق

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	الگوی شخصیت
۶	مشخصات کتاب
۶	شخصیت چیست ؟
۶	آیا واقعا شخصیت چیست ؟
۷	پی ریزی های اسلام
۸	مرحله انعقاد نطفه و جنین
۹	تاثیر محیط
۱۰	دو نمونه از شخصیت های برجسته اسلام
۱۰	اشاره
۱۰	۱- بلال حبشی
۱۰	۲- عبدالله بن حذافه
۱۱	گناه مهمترین عامل تخریب شخصیت
۱۲	پاورقی
۱۳	درباره مرکز

عنوان و نام پدیدآور: الگوی شخصیت هیئت تحریریه موسسه در راه حق مشخصات نشر: قم موسسه در راه حق ۱۳۷۸.
مشخصات ظاهری: ۱۶ ص ۱۶ ۵/۱۱ X س م فروست: (موسسه در راه حق ۴/۵) شابک: رایگان؛ رایگان وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی قبلی یادداشت: کتابنامه ص ۱۶ موضوع: شخصیت -- تحول و تغییر (اسلام شناسه افزوده: موسسه در راه حق رده بندی کنگره: BP۲۳۲/۶۵/الف ۷ رده بندی دیویی: ۵۸۴/۷۹۲ شماره کتابشناسی ملی: م ۸۷-۴۵۳۸۲

شخصیت چیست؟

اکنون باید دید، اصولاً- شخصیت چیست که همه طالب آنند؛ هر کس آنرا در چیزی به اشتباه یا به واقعیت می جوید، و موضوع یا نمونه ویژه ای را ملاک منش و شخصیت ایده آل خویش می پندارد و با همه وجودش خواستار آن است؟ چنانچه می بینیم: گروهی، داشتن لباس گران قیمت و گلوبندهای چند میلیون تومانی یا پالتو پوستی چند هزار دلاری (۱) را ملاک عظمت و شخصیت خود می دانند و برخی دیگر داشتن طرفداران زیاد را برای کسی، نشانه بزرگی منش او می دانند تا آنجا که به خاطر مرگ چنین کسی، هزاران نفر خود کشی می کنند یا ته سیگار و چند تار موی او را صدها هزاران تومان خریداری می نمایند و یا به داشتن یک عکس یا یک امضاء و یا به دیدن او حتی در لحظه ای کوتاه بر خود می بالند...!

آیا واقعا شخصیت چیست؟

آنچه از واریسی کتاب های گوناگون به ویژه کتاب های روانشناسی بر می آید و در مجموع، تعریف نسبتاً جامعی است؛ اینست: ((شخصیت مجموعه ای از صفات طبیعی و اکتسابی ویژه هر فرد است که مسیر او را در زندگی و در روابط عمومی و سازش های اجتماعی، تعیین می کند.)) اما اسلام، از آنجا که از دیدگاه واقع بینانه تر، به پدیده می نگرد، در این زمینه نیز، نظر اصلی آن، به صفات روحی و فضائل ارزنده انسانی است و شخصیت فرد را به تقوا و پرهیزگاری و پاکدامنی و دانش می داند و داشتن ثروت، شوکت، مقام و لباس و... را ملاک

شخصیت نمی داند و مزیتی برای آنها قائل نمی باشد و تنها می گوید: ((عندا کر مکم عندالله اتقیکم)) (۲) یعنی گرامی ترین مردم نزد خداوند، پرهیز کارترین شماست. پیشوای اسلام می فرماید: لافضل للعرب علی العجم و لا للایض علی الاسود؛ الا بالتقوی (۳) عرب را به غیر عرب و سپید را به سیاه برتری نیست. مگر به تقوی و پرهیزگاری. از دیدگاه اسلام، شخصیتی که از تقوی تهی باشد، ارزشمند نیست، چرا که پرهیزگاری، باعث به وجود آمدن شخصیت حقیقی و ژرف می گردد آنکه از خدا بیم دارد، در کردار و برخوردها، آنچه را که او و جامعه ای را به نیکبختی می رساند، رعایت می کند. آویزهای دیگری که شخصیت افراد بدان آذین می یابد، همه از لوازم پرهیزگاری است. پرهیزگار: بد کردار و بد رفتار و تند خو و خشن و کثیف نمی تواند بود. پلشتی و ناپاکی و رذالت و خشونت با پرهیزکاری جمع نمی گردد. اسلام، این مکتب برتر تربیت و عمل؛ اهمی ویژه دارد که افرادی با منش بلند پرورش دهد تا بتواند در همه مراحل زندگی، سرافراز و مشخص و نمونه زیست کند، پس همه مراحل زندگی را تحت کنترل گرفته است.

پی ریزی های اسلام

بنابر آنچه گفته آمد، اسلام ز گهواره تا گور، با چشمانی نگران و بینا همه کردارهای افراد را زیر نظر گرفته است. و از آغاز انعقاد نطفه و حتی قبل از آن راهنمایی می کند و دستورهایی می دهد و این دستورها در همه مراحل؛ بارداری مادر، شیرخوارگی طفل، محیط

تربیتی خانه ، محیط تحصیل و...ادامه دارد. رعایت این دستورهاست که منش بلند و عالی می سازد، اینک با نمونه هایی از این دستورات آشنا می شویم :

مرحله انعقاد نطفه و جنین

مرحله بسیار حساس است . دانشمندان نظر می دهند که عامل وراثت در این مرحله ، صفاتی را در نسل انسان به ودیعه می گذارد که مشابه با صفات و ویژگیهای پدر و مادر است . بنابر این اسلام ، با دستورهایی لازم توجه والدین را به اهمیت این مرحله جلب می کند.

مثلا می گوید: اگر یک الکلی به خواستگاریت آمد با او ازدواج نکن . (۴) به بد اخلاق زن ندهید. (۵) از ازدواج با زن بی شعور پرهیزید؛ که همنشینی او گرفتاری و فرزندان او تباه و فاسد خواهند بود.(۶) بهترین زنان شما کسانی هستند که عقیم نباشند، مهربان ، پاکدامن ، محترم ، فروتن در برابر شوی : و نسبت به دیگران سنگین و بی اعتنا باشد. (۷) از ازدواج با زیبا رویانی که در خانواده آلوده پرورش یافته اند پرهیزید. ایاکم و خضراء الدامن ... (۸) تلائلو این همه باریک بینی و ژرف نگری ، جز در چشم مهربان اسلام به هم نمی رسد. این همه دقت آشکار می کند که اسلام چگونه با همه ریزه کاری هایی که در ساختن منش کودک از آغاز بسته شدن جنین ، موثر می باشد آشنا است و بدانها توجه دارد. در مراحل دیگر نیز چون ایام بارداری مادر، شیر خواری نوزاد و کودکی ، دستورالعملهای مفیدی در زمینه خوراک ، بهداشت ، خواب ، استراحت و هم در رفتار و کردار و روابط زناشویی داده است

حتی در گزینش دایه و پرستار و شیری که نوزاد می نوشد، شرایطی را گوشزد کرده است. اسلام کردار و رفتار والدین را بد آموزی یا تربیت صحیح کودک، بسیار موثر می داند تا آنجا که آنان را از آمیزش و عشق بازی در برابر کودکان باز می دارد. این نکات ارزنده را روانکاوان و دانشمندان زیست شناس و روانشناس به تازگی دریافته اند: ((دوران کودکی باید پاک و سالم و جدا از تحرکات جنسی باشد، کودک حساس است و این را همه می دانند که مبارزه با حساسیت کودک دشوار می نماید. هیچ چیز برای روانکاو دشوارتر از این نیست که ببیند از آغاز کودکی، تحریکهای جنسی یا چیزی شبیه آن، با سلسله اعصاب کودک، رویاروی بوده است. ریشه همه این تحریکها در زمان کودکی است که بعد به گونه عقده روانی بروز می دهد. بیشتر کودکان را، پدران و مادران به سوی فساد جنسی و طغیان غریزه می کشانند چون در برابر دیدگان آنان آمیزش می کنند)) (۹)

تأثیر محیط

محیط از عوامل بسیار مهم سازنده منش هر فردی است. و منظور همه محیطهایی است که فرد از آغاز تا پایان زندگی، در آن به سر برده است، چون محیط خانه، آموزش و پرورش، کار، معاشرت های فردی و سرانجام محیط اجتماعی. وضع ظاهر، طرز گفتار و رفتار، پوشاک، و حتی سلامت و دانش بسیاری از جنبه های دیگر منش انسان، تابع محیط است. به ویژه کودک که همچون نهال نارس می باشد. همچنانکه

رشد و بالیدن و ثمر دادن نهال ، وابسته به این است که در کجای باغ و بوستان قرار گرفته است و چقدر از نور آفتاب و چقدر آب به او می رسد، و چگونه و از چه منبع ، آبیاری می شود. کودک نو پا نیز، از عوامل محیطی خود، بسیار تاثیرپذیر است و بلکه بیشتر. اسلام به این نکته حساس نیز، بسیار توجه دارد. پیرامون خود را از رفتن به مراکز آلوده باز می دارد و به رفتن در محافل دانشمندان ، ترغیب می کند و می گوید: با هر کس ، طرح دوستی میفکن که صفات دوست ، به دوست سرایت می کند. حتی اسلام شرکت در بزمی را که در آن میخواری نشسته است ، نهی می کند. درود بر اسلام با اینهمه واقع بینی و باریک بینی .

دو نمونه از شخصیت های برجسته اسلام

اشاره

اینک هنگام انست که نمونه ای از الگوهای شخصیتی اسلام را بشناسیم :

۱- بلال حبشی

بلال از نمونه های سترگ است که با منشی اسلامی ، تربیت یافته است . آثار این عظیمت و تربیت را در این گوشه از زندگی او بخوانید: روزی به فرمان پیامبر، بر آن شد که به خواستگاری دختری یکی از بزرگان قبائل برود. او و برادرش نزدیک خانواده ای نسبتا بزرگ رفتند. بلال بجای چرب زبانی و چابلوسی فقط گفت : ان ترجونا فالحمدلله و ان تمنعونا، فالله اکبر.(۱۰) اگر با ما وصلت کنید، خدای را سپاس خواهیم گفت و گرنه خدا بزرگ است . او می داند که عزت و بزرگی منش ، ویژه بندگان راستین خداست او تربیت شده مکتبی است که می گوید: و الله العزه وللسوله وللمومنین . (۱۱) او به خود اجازه نمی دهد در برابر خواسته دل خود یا قدرت مالی دختر، خود را کوچک کند و زبان به تملق باز کند. روح سترگ او زیر بار خواریهایی در لفاف جمله هایی نظیر: ما را به غلامی بپذیرید نمی رود

۲- عبدالله بن حذافه

از یاران پیامبر (ص) بود. در زمان عمر با گروهی از مسلمانان گرفتار رومیان شد. دشمن ، دیگهایی آکنده از روغن زیتون به جوش آورده بود و با سنگدلی یکی از مسلمانان را که تن به نصرانی شدن ، در نداد، به درون دیگ افکند. لحظه ای بعد استخوانهایش روی سطح روغن ، در دیگ نمایان شد. پس از او عبدالله را در آوردند. بدو نیز پیشنهاد کردند که : دست از اسلام بردار اگر جانت را دوست داری ؟ گفت : هرگز. پس او را به سوی دیگ بردند، اما دیدند که او اشک می ریزد. از سران سپاه

دشمن یکی گفت: برگردانیدش پشیمان شده است. عبدالله گفت: هرگز. - پس چرا گریه می کنی؟ - گریه شوق و حسرت است. شوق شهادت و حسرت آنکه بیش از یک جان ندارم تا در راه ایده خویش، فدا کنم.... آن سردار از دلیری او به شگفت آمد و در دل او را بسیار ستود؛ و گفت: بیا سر مرا بیوس و آزاد باش! هرگز. - نصرانی شو تا دخترم را به عقد تو در آورم و نیمی از آنچه که دارم نیز به تو واگذارم. - هرگز! - پس سرم را بیوس تا تو و هشتاد تن از مسلمانان را نیز با تو آزاد کنم. عبدالله چون دید جان دیگران را نیز خواهد خرید حاضر شد و سر او را بوسید و همه آزاد شدند.... (۱۲) این نمونه است از منش یک جوان که تربیت اسلامی یافته است و در پرتو تربیت، شخصیتی چنان عظیم به هم رسانده که بی اختیار، همه ستایش آدمی را به کرنش خویش بر می انگیزد درود بر او باد و بر شخصیت پولادین و منش بلند او.

گناه مهمترین عامل تخریب شخصیت

آدمی به جز آنکه زیر بنای موقعیت، آبروی و منش ظاهری او را می سازد؛ باید در صدد به دست آوردن عوامل دیگری بر آید که بنیانگذار ارزش های معنوی می شود. ترک گناه از بزرگترین این عوامل است که سازنده شخصیت حقیقی هر فرد است. امام باقر علیه السلام می فرماید: شوربختی و حادثه ها و نکبت و شکست، همه به دست انسان و

بر اثر گناه آلودگی ، پیش می آید... (۱۳) هلك من اضله الهوى ... (۱۴) آنکه خواهشهای تن گمراهش سازد، به هلاکت خواهد رسید. بزرگترین و در همان حال دلفریب ترین الگوی منش الگوی نهایی شخصیت است که هر کسی در وجدان و ذات خود، بدان می رسد. و گناه هر چند پنهانی ، این پیکره بلند و دلفریب را از درون می شکند و گرچه در بیرون ، مردم آنرا سالم می پندارند. و نیز آن گرامی می فرماید: ((کسی که برای خود، شخصیتی قائل نیست و خویشتن را حقیر و پست می کند، از او امید نیکی مدارید و چنین کس ، از ارتکاب پلیدی ها باکی ندارد)). من هانت علیه نفسه فلا ترج خیره . (۱۵) اصلا اجازه نمی دهد که مسلمانان به پلشتی گناه آلوده گردند و با نادانان و ناشایستگان در آمیزند.

پاورقی

۱-الپورت و اودبروت از کتاب روانشناسی شخصیت ص ۲۳ و روانشناسی رشد ص ۴۵۳

۲-قرآن سوره حجرات آیه ۱۳

۳-نوریکه به دنبال آن رفته اند ص ۱۵۸ ترجمه کتاب (رجال حول الرسول) تالیف محمد خالد مصری

۴-وسائل ج ۱۴ باب ۲۹ نکاح ص ۵۳

۵-وسائل ج ۱۴ ص ۵۴

۶-وسائل ج ۱۴ ص ۵۶

۷-وسائل باب ۱۴ ص ۱۴

۸-وسائل ج ۱۴ ص ۱۹

۹-کتاب انگیزه های روانی

۱۰-نوریکه به دنبال آن رفته اند ۱۵۸ ترجمه فارسی کتاب : رجال حول الرسول

۱۱-قرآن کریم -سوره منافقون آیه ۸

۱۲-سفینه البحار ج ۲ ص ۱۲۸

۱۳-کافی ج ۲ ص ۲۶۹

۱۴-غرر الحکیم طبع نجف ص ۳۲۹

۱۵-غرر الحکم ص ۲۸۹

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقاتی و ترجمانی

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

